

CONSELL DE CULTURA DE LA GENERALITAT VALENCIANA

En falten i en sobren molts

La forma com els grups parlamentaris valencians han negociat la composició del Consell de Cultura ha generat un organisme sense solvència ni credibilitat.

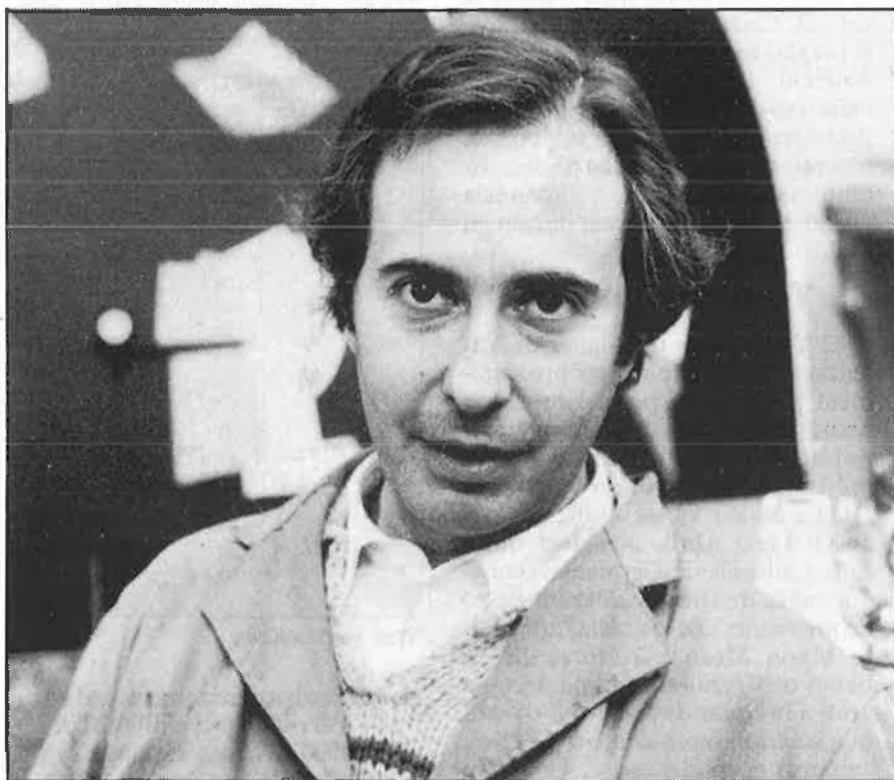
Doménech Ros

El títol segon de l'Estatut d'Autonomia de la *Comunidad Valenciana* fa referència a les institucions que integren la Generalitat. En aquest títol hi ha un capítol especialment breu, el que fa set. Diu així: «Una llei de les Corts valencianes establirà les funcions, la composició i l'organització del Consell de Cultura, els membres del qual seran elegits per majoria de dos terços de les Corts valencianes».

No diu res sobre les seues funcions generals, sobre l'objecte de la seua creació ni el caràcter de les seues actuacions. Només la disposició addicional segona en fa una referència quan afirma que «el Govern valencià i el Consell de Cultura emetran informe sobre l'avantprojecte corresponent de la norma estatal que regule la situació de l'Arxiu de la Corona d'Aragó...»

¿En què pensaven els il·lustres redactors del text estatutari, i els senyors diputats que l'aprovaren? ¿Quina classe d'organisme tenien en la imaginació? En sessió celebrada el 23 d'octubre passat, el ple de les Corts valencianes aprovava la llei referida a aquest òrgan institucional de la Generalitat, tot definint-lo com «una institució pública consultiva i assessora dels poders públics de la Comunitat Valenciana, en les matèries específiques que afecten la cultura valenciana». I dotant-lo d'una estructura de funcionament a partir dels 21 membres que n'han de formar part.

El Consell quedava, així, constituït com un organisme consultiu pel que fa a les lleis i a les actuacions de la Generalitat en la matèria, escassament dotat de facultats concretes d'actuació. Un òrgan de prestigi, en definitiva, la missió del qual consisti-

rà en l'assessorament i el pronunciament orientatiu.

Immediatament després que fou aprovada aquesta llei, els diferents grups parlamentaris representats en les Corts valencianes iniciaren la negociació de la llista de les vint-i-una persones a consensuar. I aquí es van evidenciar els defectes que la qüestió arrossegava. Incapaços d'establir un sistema de negociació sobre bases mínimament objectives i racionals, acabaren funcionant amb el procediment de «vetar» els noms que cada formació política considerava «inacceptables». De manera que, a la primera de canvi, tots els intel·lectuals sospitosos de «catalanisme» quedaven anatemitzats i exclosos de la composició del Consell.

Aquest procés negociador, conduït per Cebrià Ciscar —conseller de Cultura—, Rafael Garcia-Fuster (AP) i Vicent Zaragoza (PCPV), desestimà noms com els de Joan Fuster, Vicent Andrés Estellés, Andreu Alfaro, Matilde Salvador, Raimon, Carmelina Sánchez-Cutillas i altres. En poques

paraules, la cultura catalana quedava, en la pràctica, marginada en la composició d'aquest organisme. I no sols això, el pintor Joan Genovés era exclòs perquè els comunistes (de majoria carrillista en el grup parlamentari) el consideraven «gerardista». Evidentment, una vegada oberta la caixa dels trons, la tempesta es desencadenava amb tota la seua inconcebible lògica. El grup popular posava el veto al cardenal Tarancon, a causa d'haver firmat un document de l'Acadèmia de la Lengua Espanola, en què s'afirmava la unitat de la llengua catalana.

Aquesta última anècdota, àmpliament difosa pels mitjans de comunicació, generaria la marxa enrere del grup popular, amb l'excepció d'Unión Valenciana, que es mantindria públicament en la posició inicial. Al final, i amb especial interès del conseller Ciscar i del representant popular García-Fuster, el cardenal Tarancon entraria a formar part de la llista pactada. Les connotacions que implicava vetar una important figura

A l'esquerra, Manuel Valdés. A la dreta, el cardenal Tarancón.

de l'església els van semblar massa fortes.

Finalment, dijous dia 9 de novembre, i després d'una última setmana d'intenses negociacions, els tres membres dels grups polítics amb representació parlamentària donaven a conèixer la composició de la llista que havien estat capaços de fabricar. El resultat era tan difícil de justificar com el procés emprat per arribar-hi: una caòtica barreja d'especialitats i d'envergadures intel·lectuals molt distants.

Els vint-i-un membres del Consell de Cultura, si exceptuem sorpreses d'última hora, seran els escriptors Juan Gil-Albert i Lluís Guarner; l'arquitecte Emili Giménez; els artistes plàstics Manuel Valdés, Francisco Lozano, Joaquim Michavila i Ramón de Soto; el director d'orquestra Enrique García Asensio; els arqueòlegs Enric Llobregat i Rafael Ramos; l'historiador José Antonio Maravall; l'acadèmic de la Lengua Española cardenal Vicente Enrique i Tarancón; l'historiador de la ciència José M.

López Pinero; el cineasta Luis García Berlanga; el crític d'art Vicente Aguilera Cerni; l'investigador Santiago Grisolia; l'oftalmòleg Vicente Buigues; l'advocat Alberto García Esteve; el catedràtic de Dret Polític Juan Ferrando Badia; el farmacèutic Pedro Bernia, i el professor d'institut Leopoldo Penarrocha.

Juan Gil-Albert, un escriptor d'expressió castellana que s'ha convertit en autèntic emblema cultural dels socialistes, considerat innocu per la dreta, d'indubtables mèrits intel·lectuals, serà molt probablement, el president del Consell de Cultura. Tarancón, García Asensio (de declarades idees conservadores i director de l'orquestra de RTVE), García Berlanga (més progressista) i J. A. Maravall (pare de l'actual ministre d'Educació) constitueixen el grup dels «valencians que triuñan fuera», en general molt poc vinculats als ambients culturals del país.

Lluís Guarner, escriptor i erudit; Enric Llobregat, assagista i arqueòleg, i Joaquim Michavila, professor

de l'Escola de Formació del Professorat de València, formen el grup més identificat amb la cultura catalana al País Valencià. Llobregat, però, és actualment un càrrec intermedi de la Conselleria de Cultura per a qüestions relacionades amb el patrimoni.

Manuel Valdés, valuós artista, independent i crític, de procedència ideològica comunista, Francisco Lozano, i Vicente Aguilera Cerni, que fou president del PSP al País Valencià, representen un sector vinculat a l'art. Emilio Giménez, arquitecte d'idees progressistes, especialitzat en projectes de restauració de monuments històrics; Santiago Grisolia, d'idees conservadores, director de l'Institut d'Investigacions Citològiques; Vicente Buigues, metge oftalmòleg reconegut internacionalment, i J. M. López Pinero, notable especialista en la història de la ciència i responsable d'un important centre de documentació científica a València, formen part d'un grup de professionals i científics de prestigi.

L'advocat Alberto García Esteve, molt conegut com a defensor d'antifranquistes i sindicalistes, però de desconeguts o mínims mèrits culturals, i Ramón de Soto, escultor i professor de la Facultat de Belles Arts, són els dos evidents candidats que el PCPV ha introduït en la composició del Consell. Rafael Ramos, d'altra banda, és un professor de la Universitat d'Alacant de difícil adscripció.

El grup més cridaner de la llista, el constitueixen, però, els tres representants de l'anticatalanisme més visceral i, curiosament, també, els personatges més difícils de justificar per la seua trajectòria intel·lectual. Juan Ferrando Badia, catedràtic de Dret Polític a València, s'ha distingit pel seu bel·ligerant paper en la justificació i l'articulació teòrica de l'anticatalanisme més activista. Protagonista d'innombrables atacs a la intel·lectualitat valenciana i als criteris mantinguts per les universitats i el món científic i cultural, ha estat introduït, en una indigna transacció, a canvi de Lluís Guarner. Pedro Bernia, per la seua banda, és un farmacèutic de Borriana, que ha publicat algun llibre sobre la història de la farmàcia. I Leopoldo Penarrocha és un professor de llengua espanyola en l'Institut de la Vall d'Uixó, el major mèrit intel·lectual del qual consisteix a formar part de l'autoanomenada Acadèmia de Cultura Valenciana.